

Natuurtoets Baarschotsestraat 4 Dorst

Toets ten behoeve van een bestemmingsplan wijziging

Natuurtoets Baarschotsestraat 4 Dorst

Toets ten behoeve van een bestemmingsplanwijziging

projectnummer 275133
definitief
10 februari 2015

Opdrachtgever

De heer J.A.M. Krijnen
Baarschotsestraat 4
4849 BL Dorst

datum vrijgave	beschrijving revisie	goedkeuring	vrijgave
10-02-2015	definitief	drs. ing. M.L. Braad	ing. M. Fransen

Projectgroep bestaande uit:

ir. SCHJ van Eijk
drs. ing. M.L. Braad

Tekstbijdragen:

ir. SCHJ van Eijk

Fotografie:

ir. SCHJ van Eijk

Vormgeving:

ir. SCHJ van Eijk

Contactgegevens:

Beneluxweg 125
4904 SJ OOSTERHOUT
Postbus 40
4900 AA OOSTERHOUT

E. info.nl@anteagroup.nl

Copyright ©

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.

Inhoud

Blz.

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Doel	1
1.3	Leeswijzer	1
2	Wettelijk kader natuurbescherming	3
2.1	Algemeen	3
2.2	Flora- en faunawet	3
2.3	Ecologische hoofdstructuur	3
2.4	Natura 2000	3
3	Gebiedsbeschrijving en projectvoornemen	5
3.1	Gebiedsbeschrijving	5
3.2	Projectvoornemen	5
4	Methodiek	8
4.1	Algemeen	8
4.2	Bureauonderzoek	8
4.3	Terreinbezoek	8
4.4	Effectbeoordeling en advies vervolgtraject	9
5	Resultaten gebiedsonderzoek	10
5.1	Gebiedsbeschrijving	10
5.2	Beschermde soorten	10
5.2.1	Bureauonderzoek	10
5.2.2	Terreinbezoek	11
5.3	Beschermde gebieden	16
6	Toetsing natuurwetgeving	18
6.1	Effecten beschermde soorten	18
6.1.1	Broedvogels	18
6.1.2	Zoogdieren	18
6.1.3	Reptielen en amfibieën	19
6.1.4	Vissen	19
6.1.5	Planten	19
6.1.6	Vlinders	19
6.1.7	Libellen	19
6.1.8	Overige soorten	19
6.2	Effecten beschermde gebieden	19
6.2.1	Effecten op de Ecologische Hoofdstructuur	19
6.2.2	Effecten op de Natuurbeschermingswet 1998	20

7	Conclusies en aanbevelingen	22
7.1	Conclusies soortenbescherming	22
7.2	Conclusies gebiedenbescherming	23
7.2.1	EHS	23
7.2.2	Natura 2000	23
8	Bronnen	24
Bijlage 1: Wettelijk kader		26
Flora- en faunawet		27
Ecologische Hoofdstructuur		31
Natuurbeschermingswet 1998		32

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De opdrachtgever en initiatiefnemer, de heer Krijnen, is eigenaar van het plangebied. In het plangebied staan drie kassen die sinds een aantal jaren niet meer worden gebruikt. De initiatiefnemer is voornemens om de huidige kassen aan de Baarschotsestraat 4 in Dorst af te breken. Daarnaast is het de bedoeling om met de vrijkomende bouwrechten twee woningen aan de Baarschotsestraat te realiseren, de bedrijfswoning te behouden (omzetten van agrarische bedrijfswoning naar reguliere bedrijfswoning) en in de aanwezige bijgebouwen te gebruiken voor statische opslag. Om deze ontwikkeling mogelijk te maken is een bestemmingsplanwijziging nodig.

Afbeelding 1.1: Ligging van het plangebied (rode cirkel) Bron: Globespotter.

1.2 Doel

In ruimtelijke plannen, zoals bestemmingsplannen, is in het kader van de uitvoerbaarheid inzicht gewenst in de aanwezigheid van beschermde soorten en gebieden. Er dient te worden aangetoond dat het plan uitvoerbaar is. Het doel van voorliggende natuurtoets is het opsporen van strijdigheden van de voorgenomen ingreep met de Flora- en faunawet, EHS en/of de Natuurbeschermingswet 1998 en het bepalen of de aanvraag van een ontheffing noodzakelijk is.

1.3 Leeswijzer

In de inleiding wordt beschreven waarom deze natuurtoets is uitgevoerd en met welk doel. Vervolgens wordt in hoofdstuk twee algemene informatie verwoord over de natuurwetgeving, waaronder de Flora- en faunawet, EHS en de Natuurbeschermingswet 1998. In hoofdstuk drie wordt de huidige en toekomstige situatie van het plangebied beschreven en de ligging ten opzichte van de Ecologische hoofdstructuur en Natuurbeschermingswetgebieden (Natura 2000, Beschermde Natuurmonumenten en wetlands). In hoofdstuk vier wordt de gebruikte methode voor de uitvoering van deze natuurtoets omschreven. In hoofdstuk vijf staan de resultaten van deze natuurtoets flora en fauna. Deze zijn onderverdeeld in de resultaten van de bureaustudie en het terreinbezoek. In hoofdstuk zes worden de resultaten uit hoofdstuk vijf getoetst aan de Flora- en faunawet, EHS en Natuurbeschermingswet 1998. Hieruit komen conclusies en aanbevelingen voort, die worden omschreven in hoofdstuk zeven. Het laatste hoofdstuk geeft de gebruikte bronnen voor dit onderzoek weer. Achter dit hoofdstuk bevinden

projectnummer 275133
10 februari 2015

zich bijlagen, die algemene informatie verschaffen met betrekking tot de Ecologische Hoofdstructuur, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Flora- en faunawet.

2 Wettelijk kader natuurbescherming

2.1 Algemeen

De natuurwet- en regelgeving kent twee sporen, namelijk een soortgericht spoor (Flora- en faunawet) en een gebiedsgericht spoor (Ecologische Hoofdstructuur (EHS) en Natuurbeschermingswet 1998). De Flora- en faunawet richt zich op de bescherming van soorten en de EHS en Natuurbeschermingswet 1998 op de bescherming van gebieden. Met de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 is de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn in nationale wetgeving geïmplementeerd.

Voor een uitgebreide algemene beschrijving van de Flora- en faunawet, Ecologische Hoofdstructuur en Natura 2000 wordt verwezen naar Bijlage 1.

2.2 Flora- en faunawet

Het doel van de Flora- en faunawet is het in stand houden van de inheemse flora en fauna. Vanuit deze wet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. De Flora- en faunawet gaat uit van het 'Nee, tenzij'-principe. Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk. Voor een uitgebreide algemene beschrijving van de Flora- en faunawet wordt verwezen naar de bijlage.

2.3 Ecologische hoofdstructuur

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is de kern van het natuurbeleid. De EHS is in provinciale structuurvisies uitgewerkt en vastgelegd in de ruimtelijke verordening. Ruimtelijke plannen moeten hieraan worden getoetst. Natura 2000-gebieden, Beschermde Natuurmonumenten en wetlands zijn beschermd via de Natuurbeschermingswet 1998 en hebben derhalve een wettelijke status. In of in de nabijheid van de EHS en Natuurbeschermingswetgebieden geldt het 'Nee, tenzij'-principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als deze ontwikkelingen de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied aantasten.

Voor een uitgebreide algemene beschrijving van de Ecologische Hoofdstructuur wordt verwezen naar de bijlage.

2.4 Natura 2000

Natura 2000-gebieden, Beschermde Natuurmonumenten en wetlands zijn beschermd via de Natuurbeschermingswet 1998 en hebben derhalve een wettelijke status. In of in de nabijheid van de Natuurbeschermingswetgebieden geldt het 'Nee, tenzij'-principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als deze ontwikkelingen de natuurlijke waarden van het gebied direct of indirect aantasten.

Voor een uitgebreide algemene beschrijving van de Natuurbeschermingswet 1998 wordt verwezen naar de bijlage.

projectnummer 275133
10 februari 2015

3 Gebiedsbeschrijving en projectvoornemen

3.1 Gebiedsbeschrijving

Het plangebied ligt aan de Baarschotseweg 4 in Dorst. In de zuidwesthoek wordt het plangebied begrensd door de gemeentegrens met Breda. Aan de westkant van het plangebied ligt een waterloop. Aan de westkant, oostkant en zuidkant van het perceel ligt agrarisch gebied. In het plangebied ligt een bedrijfswoning, een aantal bijgebouwen en een aantal kassen. De rest van het plangebied is in gebruik als agrarisch gebied. Een groot deel is in gebruik als grasland.

Afbeelding 3.1: Het plangebied (bron: globespotter).

3.2 Projectvoornemen

De initiatiefnemer is voornemens om de kassen in het plangebied te slopen. De aanwezige bijgebouwen worden gebruikt voor statische opslag en de bedrijfswoning wordt daarbij behouden (wel omgezet van agrarisch naar bedrijf). Het terrein dat daarbij vrij komt wordt ingericht als agrarisch gebied. De exacte inrichting hiervan is nog niet bekend.

Langs de Baarschotsestraat worden twee nieuwe woningen gerealiseerd. De precieze locatie van deze woningen is op dit moment exact bekend, maar wel vastgelegd middels een minimale afstand tot de weg en zijdelingse perceelgrenzen. De nieuwe woningen worden allebei aan de oostkant van de huidige woning aan de Baarschotsestraat nr. 4 gerealiseerd. De bestemming van de huidige woning verandert van agrarische bedrijfswoning naar reguliere bedrijfswoning (binnen de bestemming Bedrijf, vanwege de statische opslag binnen de huidige bijgebouwen).

projectnummer 275133
10 februari 2015

projectnummer 275133
10 februari 2015

4 Methodiek

4.1 Algemeen

Het onderzoek naar het voorkomen van beschermde soorten en ligging van beschermde gebieden is opgebouwd uit twee onderdelen:

- Bureaustudie naar waarnemingen van beschermde soorten uit het (recente) verleden en ligging van beschermde gebieden in de invloedsfeer van het project;
- Terreinbezoek naar de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten.

4.2 Bureauonderzoek

Bij de toetsing is alleen gekeken naar de strikt beschermde (Tabel 3) en overig beschermde (Tabel 2) soorten uit de Flora- en faunawet. Deze soorten zijn in Nederland zeldzaam of hebben een Europese bescherming (Habitatrichtlijn Bijlage IV-soorten) en moeten worden getoetst op voorkomen en effect. Treedt effect op of worden verbodsbepalingen overtreden, dan zijn er mogelijk maatregelen nodig om de effecten te voorkomen, verzachten of te compenseren om te voldoen aan de Flora- en faunawet. Algemene soorten (Tabel 1) zijn niet meegenomen in de toetsing. Deze soorten zijn zodanig algemeen in Nederland dat de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt door de meeste projecten. Bovendien geldt voor deze soorten een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit art. 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet. Wel geldt de zorgplicht. Door rekening te houden met de kwetsbare seizoenen van deze soorten, wordt voldoende aan de zorgplicht voldaan en kan de gunstige staat van instandhouding worden gegarandeerd.

Er zijn diverse bronnen geraadpleegd om een beeld te krijgen van de verspreiding en mogelijk voorkomen van beschermde soorten in en rond het plangebied. Aan de hand van deze informatie is een inschatting gemaakt of de betreffende soorten in het plangebied voor zouden kunnen komen, gezien de habitatvoorkeur van de betreffende soorten. De bronnen die zijn geraadpleegd, zijn:

- www.telmee.nl;
- Landelijke verspreidingsatlassen;
- Regionale verspreidingsatlassen.

Naast de bronnen met soortinformatie, is voor het bepalen van de ligging van beschermde gebieden gebruik gemaakt van de gebiedendatabase op de website van het Ministerie van EZ. Gekeken is naar de ligging van Natura 2000-gebieden ten opzichte van het plangebied en naar de instandhoudingsdoelstellingen van deze gebieden. Afhankelijk van de instandhoudingsdoelstellingen kan het effect worden bepaald. Hiernaast is gebruik gemaakt van de kaarten op de website van de provincie Noord Brabant (interactieve kaart EHS), om te bepalen of het plangebied overlapt of grenst aan EHS. Toetsing vindt plaats aan de hand van de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS (Spelregels EHS).

Met behulp van landelijke verspreidingsatlassen is nagegaan of in het verleden zwaarder beschermde soorten zijn aangetroffen in of nabij het plangebied. Deze atlassen maken veelal gebruik van atlasblokken (5 x 5 kilometer). De soortgegevens hebben daarom betrekking op de regio en niet specifiek op het plangebied. Exacte locaties of datering van de waarnemingen zijn niet bekend.

4.3 Terreinbezoek

Naar aanleiding van de uitkomsten van voorgenoemd bureaustudie is bepaald in hoeverre de aanwezigheid van beschermde soorten aannemelijk gesteld kan worden op basis van aanwezig geschikt habitat. Op 15 januari 2015 is een verkennend terreinbezoek aan het gebied afgelegd om te bepalen in hoeverre aan de hand van de soorten uit de bureaustudie en aan de hand van het voorkomen van geschikt habitat beschermde soorten kunnen voorkomen. Het gaat hier om een deskundigenoordeel op

basis van de fysieke gesteldheid van het terrein (biotopenonderzoek). Daarnaast zijn de aangetroffen belangwekkende soorten opgetekend.

4.4 Effectbeoordeling en advies vervolgtraject

Aan de hand van de bevindingen uit het bureauonderzoek en de resultaten van het verkennend terreinbezoek kan worden bepaald of een vervolgonderzoek nodig is om beschermde soorten uit te sluiten en om te bepalen wat de effecten zijn. Tevens kan worden geadviseerd over de te volgen procedure inzake de natuurwetgeving.

5 Resultaten gebiedsonderzoek

5.1 Gebiedsbeschrijving

Het plangebied ligt aan de Baarschotsestraat 4 in Dorst. In het plangebied staan een aantal kassen, een woning en een aantal bijgebouwen. Het overige deel is agrarisch in gebruik. Het grootste deel is in gebruik als grasland. Langs de Baarschotsestraat staat een rij knotwilgen.

5.2 Beschermde soorten

5.2.1 Bureauonderzoek

Om een inschatting te maken van de soortgroepen en specifieke soorten die in en rond het plangebied voorkomen, is de landelijke databank voor natuurwaarnemingen geraadpleegd, waaronder telmee.nl. Telmee.nl is het invoerportaal van de landelijke Particuliere Gegevensbeherende Organisaties (PGO's). Er kan informatie over diverse soortgroepen tot op kilometerhokniveau worden verkregen.

Volgens telmee.nl komen in het plangebied en omgeving soorten voor van diverse soortgroepen. Aanvullende gegevens over het mogelijk voorkomen van beschermde soorten is verkregen uit verschillende verspreidingsatlassen. Het betreft hier gegevens van de soortgroepen broedvogels (SOVON, 2002), zoogdieren (Limpens *et al.*, 2010), reptielen en amfibieën (www.RAVON) en insecten (www.Naturalis.nl\EIS).

Uit de landelijke en provinciale verspreidingsinformatie uit atlassen (5 x 5 kilometerhok) blijkt dat in of nabij het plangebied in het verleden diverse beschermde soorten zijn aangetroffen. Dit betreft onderstaande zwaarder beschermde (Tabel 2 en 3 Flora- en faunawet) soorten. Vogels zijn onderverdeeld in soorten met jaarrond beschermde nesten (categorie 1-4) en niet jaarrond beschermde nesten (categorie 5). Gekeken is naar de verspreiding van categorie 1-4 soorten en soorten van categorie 5 die mogelijk zeldzaam zijn in de omgeving van het plangebied.

Op de site telmee.nl (2009-2014) worden de volgende waarnemingen vermeld voor de directe omgeving (Flora- en faunawetsoorten Tabel 2, 3 of soorten met jaarrond beschermde nesten):

Vogels

Categorie 1-4 (nesten jaarrond beschermd): buizerd, gierzwaluw, huismus, kerkuil, ransuil, roek, sperwer en steenuil.

Zoogdieren

Zwaarder beschermd: eekhoorn, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, ruige dwergvleermuis en rosse vleermuis.

Reptielen/amfibieën

Zwaarder beschermd: alpenwatersalamander, kamsalamander en levendbarende hagedis.

Vlinders

Zwaarder beschermd: geen waarnemingen.

Libellen

Zwaarder beschermd: geen waarnemingen.

Vissen

Zwaarder beschermd: geen waarnemingen.

projectnummer 275133
10 februari 2015

Flora

Zwaarder beschermd: gele helmbloem, grote keverorchis, klein glaskruid, kluwenklokje, prachtklokje, rietorchis, steenanjer, tongvaren, wilde gagel, wilde marjolein en drijvende waterweegbree.

Overige soorten

Zwaarder beschermd: geen waarnemingen.

Op basis van de verspreidingsgegevens van een soort, in combinatie met kennis van de terreingeschiktheid voor deze soorten, is nagegaan of deze soorten mogelijk in het plangebied of de omgeving kunnen voorkomen.

Het voorkomen van wettelijk beschermde soorten in het uurhok of kilometerhok betekent niet dat deze soorten zich in (de omgeving van) het plangebied bevinden. Het plangebied omvat slechts een klein deel van het kilometerhok en daarmee ook een beperkt aantal verschillende biotopen en habitats. Met behulp van het terreinbezoek is nagegaan welke dit zijn. Hierdoor kan meer duidelijkheid gegeven worden over de voorkomende dan wel verwachte soorten in het plangebied.

5.2.2 Terreinbezoek

Op 15 januari 2015 is een eenmalig terreinbezoek aan het plangebied afgelegd door een ecooloog van de Antea Group. Tijdens het terreinbezoek was het bewolkt met een temperatuur van ongeveer 9 graden. Naast directe waarnemingen kan aan de hand van de aangetroffen biotopen een beeld worden geschetst van de aanwezige beschermde soorten. Dit is noodzakelijk omdat enkele seizoensgebonden soorten flora en fauna mogelijk niet kunnen worden waargenomen. Aan de hand van het aangetroffen biotoop en habitatvoorkeur(en) kunnen echter wel indicaties worden gegeven van het mogelijk voorkomen van deze soorten in het plangebied.

Hieronder worden de resultaten van het terreinbezoek beschreven.

Kassen

In het plangebied staan drie kassen. Deze kassen worden op dit moment niet meer gebruikt voor de teelt van groenten. De kassen worden deels gebruikt als schuur. In de kassen worden een aantal koeien en kippen gehouden. De kassen vormen geen geschikt biotoop voor beschermde soorten die uit de bureaustudie naar voren komen.

projectnummer 275133
10 februari 2015

Afbeelding 5.1. Impressies van kassen

Gebouwen

Er staan een aantal bijgebouwen op het erf. Het gaat om een stenen schuur met een golfplaten dak. Daarnaast zijn een aantal bijgebouwen aanwezig die gemaakt zijn van plaatmateriaal zoals hout, ijzer e.d. Het stenen bijgebouw bestaat uit een dubbelsteens muur met een spouw er tussen. De spouwmuur is van buiten niet bereikbaar voor vleermuizen. De toegangen die er zijn bevinden zich aan de onderkant van de ramen. Deze toegangen liggen op één meter van de grond en zijn daarmee niet geschikt voor verblijfplaatsen van vleermuizen, vanwege de lage ligging. Het dak bestaat uit een laag golfplaten, waardoor er geen ruimtes onder het dak aanwezig zijn die geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen. Vleermuizen hebben kleine beschutte ruimtes en/of holtes nodig om in te verblijven. Het gebouw is daarmee ongeschikt voor vleermuizen. Ook de andere gebouwen zijn ongeschikt voor vleermuizen. Deze gebouwen zijn allemaal gebouwd uit een enkele laag hout en of metaal, waardoor er geen geschikte ruimtes voor vleermuizen aanwezig zijn.

Het plangebied is voor een deel geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Het kleinschalige deel dat tegen de Baarschotsestraat aan ligt bevat veel opgaande beplantingsstructuren. Het is zeer aannemelijk dat dit deel het plangebied gebruikt wordt als foerageergebied door vleermuizen. De weilanden en kassen zijn door het ontbreken van deze structuren ongeschikt.

In struiken rond de gebouwen is de huismus waargenomen. Deze soort wordt op basis van de bureaustudie ook verwacht. De huismus is een vogelsoort met een jaarrond beschermd nest. Het is in deze periode, buiten het broedseizoen, niet vast te stellen waar deze vogelsoort zijn nest heeft. De bijgebouwen vormen in potentie een geschikte nestlocatie voor deze soort. Nestmateriaal aan de binnenkant van een van de bijgebouwen ondersteunt de conclusie dat de gebouwen gebruikt worden als nestlocatie voor vogels en daarmee mogelijk ook voor deze soort (zie afbeelding 5.2).

De gebouwen zijn ongeschikt voor gebouwbewonende vogels als de kerkuil en steenuil. Deze gebouw bewonende soorten worden op basis van de bureaustudie verwacht. Er zijn geen holtes of ruimtes aangetroffen die gebruikt kunnen worden door deze soorten als nestlocatie. Ook zijn geen nesten van

projectnummer 275133
10 februari 2015

deze soorten aangetroffen. De gierzwaluw, verwacht op basis van de bureaustudie, is ook een soort die in gebouwen broedt. Deze soort heeft echter nestruimtes nodig die op hoogte liggen en van waaruit de soort zich kan laten vallen om vervolgens weg te vliegen. Deze ruimtes zijn niet in de stenen schuur of de bijgebouwen aangetroffen. Daarmee kan worden uitgesloten dat de gierzwaluw, kerkuil en steenuil door het ontbreken van geschikte broedlocaties in het plangebied broeden.

Afbeelding 5.2. Impressies gebouwen. Rechts onder: zichtbaar nestmateriaal in een van de schuurtjes.

Grasland

Een groot deel van het plangebied is in gebruik als grasland. Dit grasland wordt gebruikt als weiland voor paarden en koeien. Aan de kant van de Baarschotsestraat lopen een aantal kippen vrij rond. Het grasland is kenmerkend voor intensief gebruikt grasland. De weiden zijn voedselrijk en worden intensief begraasd. Het grasland is daarom ongeschikt voor de uit de bureaustudie komende zwaardere beschermde plantensoorten; gele helmbloem, grote keverorchis, klein glaskruid, kluwenklokje, prachtklokje, rietorchis, steenanjer, tongvaren, wilde gagel, wilde marjolein en drijvende waterweegbree.

projectnummer 275133
10 februari 2015

Afbeelding 5.3. Impressies grasland. Links: paardenwei, in de toekomst te bebouwen. Rechts: grasland ten zuiden van de kassen.

Perceelranden en sloten

Langs de Baarschotseweg en de kassen aan de westkant van het plangebied ligt een afwateringssloot. Deze sloot staat normaal voor een groot deel van droog (mondelinge mededeling dhr. Krijnen). Aan de watervegetatie op enkele plekken is te zien dat een aantal permanent watervoerende delen onder de afwateringspunten van de kas (zie afbeelding 5.4) aanwezig zijn. Door de grote hoeveelheid regenval was de sloot ten tijde van het terreinbezoek wel geheel watervoerend. De sloot wordt gebruikt als afvoer voor regenwater van de kassen, maar ook als afvoer van spoelwater van de waterleidingmaatschappij. De sloot heeft steile taluds en behorende bermen zijn zeer smal. De taluds en bermen zijn zeer beperkt begroeid. Ook de overige perceelranden in het plangebied zijn zeer beperkt begroeid. De randen bieden daarmee geen geschikt landbiotoop voor zwaarder beschermde amfibieën zoals die op basis van de bureaustudie kunnen worden verwacht. De sloten zijn geen geschikt voortplantingsbiotoop, omdat de waterlopen in het voorjaar grotendeels droog kunnen staan en omdat ze af en toe met grote hoeveelheden troebel water doorgespoeld (spoelwater waterleidingsmaatschappij) worden. De sloot die in het zuidwesten aan het plangebied grenst kan wel als potentieel voortplantingsbiotoop dienen voor zwaarder beschermde soorten. De taluds zijn hier veel minder steil, er groeit meer vegetatie en de bermen zijn breder. Het potentieel geschikt biotoop voor zwaarder beschermde amfibieën rond deze sloot bevindt zich echter buiten het plangebied.

Afbeelding 5.4. Impressie perceelranden en sloten. Links: sloot aan de Baarschotsestraat 4. Rechts: altijd watervoerend deel sloot aan de westkant van het plangebied.

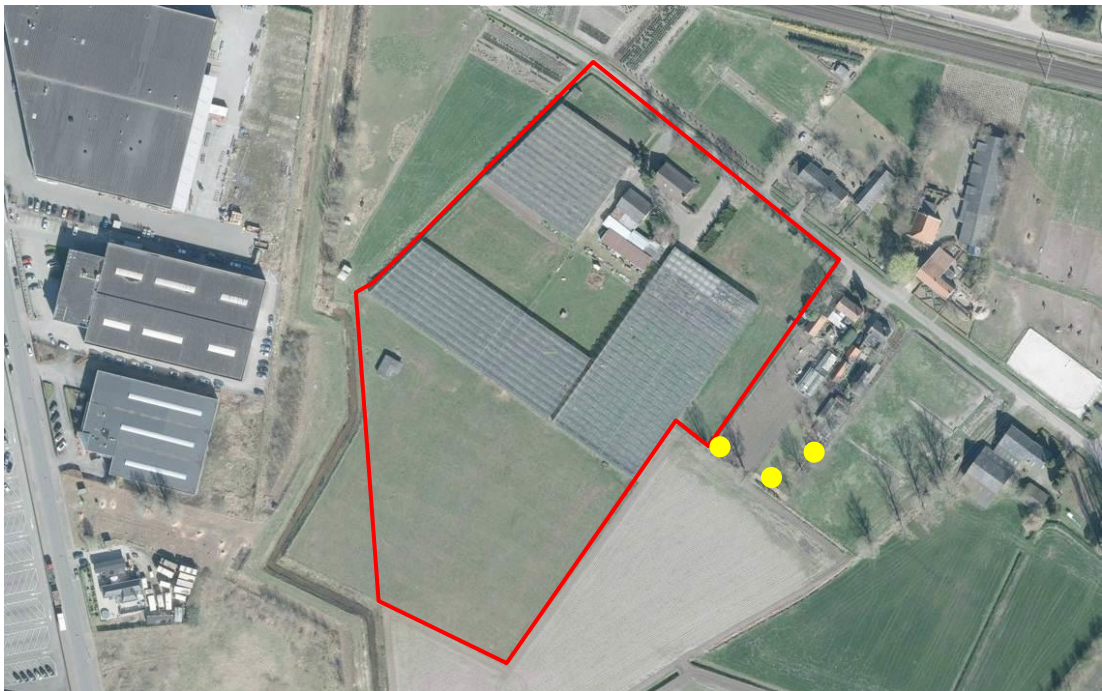
Op basis van de bureaustudie komt de levendbarende hagedis in de omgeving van het plangebied voor. In het plangebied is geen geschikt biotoop aangetroffen. De perceelranden zijn over het algemeen te smal en in de zomer volledig begroeid waardoor geen plekken om te zonnen overblijven. In de noordoosthoek van het plangebied staan knotwilgen met daaronder begroeiing, waardoor ook hier geen plekken om te zonnen voor deze soort aanwezig zijn. Het voorkomen van de levendbarende hagedis in het plangebied is daarmee uitgesloten op basis van de ongeschiktheid van het biotoop.

projectnummer 275133
10 februari 2015

Net buiten het plangebied aan de oostkant ligt een perceel waar drie steenuilenkasten hangen (zie afbeelding 5.5 en 5.6). Het betreffende perceel is kleinschalig ingericht en vormt een geschikt steenuilenbiotoop. Steenuilen zijn sterk verbonden aan het kleinschalige agrarische cultuurlandschap. Steenuilen zijn uitgesproken standvogels. Ze verblijven het hele jaar in hun territorium. De vogels hebben relatief kleine territoria. Het activiteitsgebied rond de nestplaats is slechts enkele honderden meters (RVO, 2014). Het is onduidelijk of de steenuilenkasten op dit moment in gebruik zijn. Op het moment dat een van deze kasten in gebruik is, dan valt de paardenwei in de noordoostkant van het plangebied onder het activiteitsgebied (leef-, en foerageergebied) van deze soort.

Afbeelding 5.5. Steenuilen kasten.

Afbeelding 5.6. Ligging steenuilen kasten (gele stippen) ten opzichte van het plangebied.

Van de overige vogelsoorten uit de bureaustudie (buizerd, ransuil, roek, sperwer) met een jaarrond beschermd nest zijn geen nesten aangetroffen. Deze soorten hebben groepen bomen, of bosgebied nodig als nestlocatie. Dit ontbreekt in het plangebied. Het voorkomen van nesten van deze soorten kan dan ook worden uitgesloten.

Uit de bureaustudie komt de eekhoorn naar voren. De eekhoorn is gebonden aan een bosrijke omgeving. In het plangebied zijn geen bossen of geschikte bossen aanwezig. Daarmee kan de eekhoorn worden uitgesloten in het plangebied.

5.3 Beschermde gebieden

Ecologische Hoofdstructuur (EHS)

Het plangebied ligt niet in de EHS. De dichtstbijzijnde EHS ligt ongeveer 500 meter ten westen en noorden van het plangebied. Het gaat om het beheertypetype N07.02 Zandverstuiving en het beheertypetype N16.01 Droog bos met productie.

Afbeelding 5.7: Begrenzing EHS omgeving plangebied (rode cirkel stip) (bron: kaartbank.brabant.nl).

Natura 2000

Het dichtstbijzijnde Natura 2000 gebied ligt op 4,5 kilometer afstand van het plangebied. Het is het Ulvenhoutse bos dat ten noorden van het plangebied ligt.

projectnummer 275133
10 februari 2015

6 Toetsing natuurwetgeving

6.1 Effecten beschermde soorten

Hieronder worden de effecten per soortgroep van Tabel 2- en Tabel 3-soorten en vogels beschreven.

6.1.1 Broedvogels

Algemene broedvogels

Alle in gebruik zijnde nesten van vogelsoorten in Nederland zijn beschermd onder de Flora- en faunawet. Met de meeste broedvogels kan echter in het algemeen relatief eenvoudig rekening worden gehouden door kap- en sloopwerkzaamheden niet uit te voeren in de broedtijd (circa maart tot en met juli) en indien concrete broedgevallen aanwezig zijn. Op deze wijze zijn geen belemmeringen vanuit de Flora- en faunawet aan de orde. Er is echter een aantal vogelsoorten waarvan de broedplaatsen jaarrond beschermd zijn en bij verwijdering van de broedplaats altijd ontheffing moet worden aangevraagd. Dit zijn de zogenoemde categorie 1-4-vogelsoorten.

Broedvogels met een jaarrond beschermd nest (categorie 1-4)

De huismus is waargenomen in het plangebied. De huismus is een soort met een jaarrond (categorie 1-4) nest. Het is niet uitgesloten dat deze soort een beschermd nest heeft in een van de af te breken gebouwen. Negatieve effecten zijn daarom op voorhand niet uit te sluiten. Een vervolgonderzoek naar de nestlocaties van de soort in het plangebied is noodzakelijk.

Ook de steenuil is een soort met een jaarrond beschermd nest. Net buiten het plangebied zijn nestkasten van de steenuil gevonden. Het is op dit moment onduidelijk of deze nestkasten in gebruik zijn. Mocht dit zo zijn dan is de nestlocatie en het directe activiteitsgebied (leef- en foerageergebied) hier omheen beschermd. Beide mogen niet aangetast worden. Indien een van de nestkasten gebruikt wordt dan verdwijnt bij het bouwen van nieuwe woningen ten oosten van de bestaande woning een stukje functioneel leefgebied van de steenuil. Tijdens de realisatie van de woning kan verstoring van de steenuil optreden. Effecten zijn dus op voorhand niet uit te sluiten. Deze effecten zijn afhankelijk van het voorkomen van een broedgeval van de steenuil, de toekomstige inrichting van het plangebied en de planning van de werkzaamheden. Zo komt op de locatie waar de kassen verdwijnen en gebied beschikbaar, welke kleinschalig ingericht kan worden. Om zicht te krijgen op het effect van het project is inzicht nodig in het voorkomen van de steenuil in het plangebied.

Categorie 5

Daarnaast zijn er categorie 5-vogelsoorten, waarvan de nesten alleen jaarrond zijn beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Dit laatste is op het plangebied niet van toepassing. Er zijn geen categorie 5 soorten te verwachten die zeldzaam zijn in de omgeving of onvoldoende nestgelegenheden hebben in de omgeving. Derhalve zijn er geen zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden die jaarronde bescherming rechtvaardigen.

6.1.2 Zoogdieren

Alle vleermuissoorten zijn zwaarder beschermd. Bij het slopen van bebouwing en het kappen van vooral oudere bomen dient te allen tijde rekening te worden gehouden met de mogelijke aanwezigheid van vleermuizen. Gebouwbewonende vleermuizen verblijven met name in spouwmuren, onder dakbetimmering, achter boeiborden of op zolders. Boombewonende vleermuizen verblijven in gaten, hopen of scheuren van voornamelijk grote bomen. De af te breken gebouwen in het plangebied zijn ongeschikt als verblijfplaats voor vleermuizen.

Het kleinschalige deel van het plangebied, met daarin opgaande beplanting, is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Deze delen blijven behouden en worden door de bouw van de

woningen, met bijbehorende tuinen, versterkt. Door het afbreken van de kassen ontstaat in potentie een nieuw foerageergebied, als er beplanting wordt aangebracht. Een effect van de plannen op vleermuizen is daarmee uit te sluiten.

6.1.3 Reptielen en amfibieën

Er zijn geen beschermde reptielen en amfibieën aangetroffen in het plangebied. Het plangebied herbergt verder geen geschikt biotoop voor beschermde soorten. Het biotoop net buiten het plangebied in de zuidwesthoek is wel geschikt voor beschermde amfibieën. In deze hoek van het plangebied zijn geen ontwikkelingen gepland. Dit gebied blijft agrarisch gebied. Effecten zijn dan ook uitgesloten.

6.1.4 Vissen

Op basis van de bureaustudie worden geen zwaardere beschermde vissoorten verwacht. Er is een minimale hoeveelheid water in het plangebied aanwezig. Dit water is niet geschikt voor zwaardere beschermde vissoorten. Het voorkomen van zwaardere beschermde vissoorten in het plangebied kan worden uitgesloten. Effecten op deze soortgroep zijn dan ook uitgesloten.

6.1.5 Planten

Er zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen in het plangebied. Het plangebied herbergt verder geen geschikt habitat voor beschermde soorten. Effecten zijn dan ook uitgesloten.

6.1.6 Vlinders

Er zijn geen beschermde vlindersoorten aangetroffen in het plangebied. Het plangebied herbergt verder geen geschikt habitat voor beschermde soorten. Effecten zijn dan ook uitgesloten.

6.1.7 Libellen

Er zijn geen beschermde libelsoorten aangetroffen in het plangebied. Het plangebied herbergt verder geen geschikt habitat voor beschermde soorten. Effecten zijn dan ook uitgesloten.

6.1.8 Overige soorten

Er zijn geen beschermde overige soorten aangetroffen in het plangebied. Het plangebied herbergt verder geen geschikt habitat voor beschermde soorten. Effecten zijn dan ook uitgesloten.

6.2 Effecten beschermde gebieden

6.2.1 Effecten op de Ecologische Hoofdstructuur

Voor wat betreft de EHS is alleen bij directe aantasting sprake van vervolgstappen, waaronder compensatie. De EHS maakt geen onderdeel uit van het plangebied; de ruimtelijke ontwikkeling heeft derhalve geen gevolgen voor de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS. De EHS-gebieden in de omgeving ondervinden tevens geen gevolgen van het projectvoornemen.

6.2.2 Effecten op de Natuurbeschermingswet 1998

Uit de bureaustudie blijkt dat binnen drie kilometer van het plangebied geen Natura 2000 gebied ligt. Deze drie kilometer grens wordt aangehouden om een eerste check op mogelijke effecten van de ontwikkeling op Natura 2000-gebieden te doen. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is het Ulvenhoutse Bos. Dit gebied ligt op 4,5 kilometer afstand van het plangebied.

Vanwege de aard en omvang van de ontwikkeling wordt geen negatief effect op Natura 2000-gebied het Ulvenhoutse Bos verwacht. De ruimtelijke ontwikkeling heeft een beperkte invloed (bijv. in de vorm van geluidsverstoring) en mogelijk enkel op de directe omgeving van het plangebied. De effecten volgens de Effectenindicator op de website van het Ministerie van EZ worden niet verwacht op het Natura 2000 gebied. Wegens het ontbreken van negatieve effecten is vergunningplicht vanuit de Natuurbeschermingswet 1998 niet aan de orde.

projectnummer 275133
10 februari 2015

7 Conclusies en aanbevelingen

7.1 Conclusies soortenbescherming

Kort samengevat is het resultaat van de natuurtoets dat ter hoogte van het plangebied het voorkomen van beschermde soorten in het kader van de Flora- en faunawet niet kan worden uitgesloten. Mogelijk kunnen deze beschermde soorten de voorgenomen bestemmingsplanwijziging beïnvloeden.

Algemene broedvogels

Met algemene broedvogels kan in het algemeen relatief eenvoudig rekening worden gehouden door eventuele kap- en sloopwerkzaamheden niet uit te voeren in de broedtijd (globaal halverwege maart tot en met juli) indien concreet broedgevallen aanwezig zijn. Op deze wijze zijn geen belemmeringen vanuit de Flora- en faunawet aan de orde.

In het plangebied komen mogelijk twee vogelsoorten voor die een jaarrond beschermd nest hebben. Het gaat om de steenuil en de huismus.

Steenuil

Op het perceel naast het plangebied hangen drie steenuilenkasten. Indien deze kasten gebruikt worden maakt een deel van het plangebied onderdeel uit van het functionele leefgebied van deze soort. Dit leefgebied is ook beschermd. Het is op dit moment onduidelijk of een van de kasten gebruikt wordt door een steenuil. Om hier duidelijkheid over te krijgen is een onderzoek nodig. Dit onderzoek moet plaatsvinden conform de richtlijnen uit de soortenstandaard van de steenuil (RVO, 2014a).

Indien een steenuil wordt aangetroffen in één van de steenuilkasten is een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet nodig voor de aantasting van het functionele leefgebied. In het plan zit een aantal aanknopingspunten om nieuwe ruimte voor de steenuil te creëren. Hierbij kan gedacht worden aan het creëren van steenuilen leefgebied op de plek waar nu een van de kassen staat.

Huisumus

In het plangebied is de huismus aangetroffen. Het is niet uitgesloten dat deze soort zijn nest heeft in een van de af te breken gebouwen. Om te bepalen of nesten van de huismus aanwezig zijn is een vervolgonderzoek nodig. Dit onderzoek moet worden uitgevoerd conform de soortenstandaard van de huismus (RVO, 2014b).

Mocht een nest van de huismus worden aangetroffen in een van de gebouwen dan is een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet nodig. In het plangebied zijn een aantal mogelijkheden om nieuwe nestmogelijkheden voor de huismus te creëren.

Tabel 7.1. Mogelijk voorkomen van en effecten op beschermde soorten in het plangebied.

Soortgroep/ soort	Ingrep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffing noodzakelijk?	Bijzonderheden / opmerkingen
Steenuil	Mogelijk	Ja	Mogelijk	Onderzoek conform soortenstandaard steenuil
Huismus	Mogelijk	Ja	Mogelijk	Onderzoek conform soortenstandaard huimus
Broedvogels algemeen	Mogelijk	Nee	Nee	Werken buiten broedseizoen

7.2 Conclusies gebiedenbescherming

7.2.1 EHS

Voor wat betreft de EHS is er alleen bij directe aantasting sprake van vervolgstappen in de vorm van compensatie. Binnen het plangebied is geen EHS-gebied aanwezig. Derhalve heeft de ruimtelijke ontwikkeling hier geen negatief effect op. Er is van directe aantasting van de EHS dan ook geen sprake. Er is daarom geen noodzaak voor een compensatieplan (EHS).

7.2.2 Natura 2000

Vanwege de afstand en de omvang van de ontwikkeling kunnen effecten van de ontwikkeling op Natura 2000-gebieden worden uitgesloten.

8 Bronnen

Creemers, R.C.M. en Delft, J.J.C.W. van (RAVON) (redactie), 2009. De Amfibieën en Reptielen van Ne-derland. Nederlandse Fauna Deel 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde planten en dieren.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2009. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep. Augustus 2009.

RVO, 2014a. Soortenstandaard Steenuil *Antena nocta*. Versie 1.1 Maart 2014

RVO, 2014b. Soortenstandaard Huismuis. *Passer domesticus*. Versie 1.1 Maart 2014.

SOVON, 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels. SOVON Vogelonderzoek Nederland, KNNV Uitge-verij / Naturalis / EIS-Nederland.

Internet:

Kaartbank.brabant.nl

www.zoogdieratlas.nl

www.ravon.nl

www.telmee.nl

www.zoogdierverseniging.nl

www.naturalis.nl

projectnummer 275133
10 februari 2015

Bijlage 1: Wettelijk kader

Flora- en faunawet

Hierna volgt een algemene beschrijving van de Flora- en faunawet.

Algemeen Flora- en faunawet

Het doel van de Flora- en faunawet is het in stand houden van de inheemse flora en fauna. Vanuit deze wet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde soorten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, ten-zij' – principe). Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk.

Onder bepaalde voorwaarden geldt een algemene vrijstelling of een ontheffingsplicht van de verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling of ontheffing hangt af van de diersoorten of plantensoorten die voorkomen in het onderzoeksgebied. Hiertoe worden verschillende beschermingsregimes onderscheiden:

- Soorten van tabel 1 – algemene soorten – lichtste beschermingsregime;
- Soorten van tabel 2 – overige soorten – middelste beschermingsregime;
- Soorten van tabel 3 – genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 van de AMvB – zwaarste beschermingsregime.

Algemene vrijstelling

Voor tabel 1-soorten geldt voor ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de verbodsbepalingen in de wet (art. 8 t/m 12) en is derhalve geen ontheffing nodig.

Vrijstelling onder gedragscode

Voor tabel 2-soorten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen in de wet (art. 8 t/m 12) als wordt gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode. De goedgekeurde gedragscodes staan vermeld op de website van het Ministerie van EZ (www.drloket.nl). Voor de meeste activiteiten zijn er inmiddels gedragscodes goedgekeurd. De kans is groot dat de voorgenomen activiteit kan worden uitgevoerd onder één van de vele goedgekeurde gedragscodes.

Ontheffing tabel 2 en 3

Als er niet kan worden gewerkt onder een geldige gedragscode, is voor tabel 2-soorten alsnog een ontheffing nodig om toestemming te hebben voor het overtreden van de verbodsbepalingen in de wet. Ook voor tabel 3-soorten geldt een ontheffingsplicht. Ingrepen waarbij de verbodsbepalingen worden overtreden moeten ter goedkeuring worden voorgelegd aan RVO.nl door middel van een ontheffingsaanvraag, vergezeld van een overzicht van mitigerende of compenserende maatregelen om effecten tegen te gaan. Wanneer mitigerende maatregelen voldoende worden geacht om effect voorafgaand aan de ingreep te voorkomen, krijg u bericht terug in de vorm van een 'positieve afwijzing' van uw ontheffingsaanvraag. Dit betekent dat u uw werkzaamheden mag uitvoeren, mits zij precies volgens het mitigatieplan worden uitgevoerd. Op deze manier worden overtredingen van de Flora- en faunawet voorkomen. Als de mitigerende of compenserende maatregelen (tijdelijke) effecten niet kunnen voorkomen en de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt, dan wordt een ontheffing verleend.

Habitatrichtlijn Bijlage IV-soorten

Sinds augustus 2009 is door een uitspraak van de Raad van State bepaald dat er volgens de Europese Habitatrichtlijn geen ontheffing meer verleend mag worden voor het vernietigen van vaste verblijfplaatsen van bijlage IV-soorten met als wettelijk belang ruimtelijke ingrepen. Een ontheffing voor ruimtelijke ingrepen is alleen mogelijk onder de volgende wettelijke belangen:

- Bescherming van flora en fauna;
- Volksgezondheid of openbare veiligheid;
- Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Voor de meeste ruimtelijke projecten betekent dit dat een ontheffing voor Habitatrichtlijn Bijlage IV-soorten alleen kan worden aangevraagd onder dwingende redenen van groot openbaar belang. Dit belang moet worden onderbouwd om het groot openbaar belang aan te tonen. Een groot openbaar belang is een belang op regionale of nationale schaal. Vaak is de verwijzing naar een regionale structuurvisie voldoende.

Vogels

Vogels zijn niet opgenomen in tabel 1 tot en met 3. Alle vogels zijn in het broedseizoen gelijk beschermd. De bescherming van vogels is hoofdzakelijk gericht op de bescherming van de nesten. Daarbij wordt wel een onderscheid gemaakt in nesten die jaarrond zijn beschermd (Categorie 1 tot en met 4-vogelsoorten), nesten die alleen jaarrond zijn beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen (Categorie 5-vogelsoorten) en nesten die niet jaarrond zijn beschermd (overige vogelsoorten).

Sinds augustus 2009 is door een uitspraak van de Raad van State bepaald dat er volgens de Europese Vogelrichtlijn geen ontheffing meer verleend mag worden voor het vernietigen van vaste verblijfplaatsen van vogels met als wettelijk belang ruimtelijke ingrepen of dwingende redenen van groot openbaar belang. Om ruimtelijke ontwikkelingen toch uit te kunnen voeren, moeten mitigerende maatregelen worden genomen om effecten vooraf te voorkomen. Om zeker te zijn van de juiste maatregelen is het aan te bevelen om de maatregelen voor te leggen aan het Ministerie van EZ door het indienen van een ontheffingsaanvraag. Hoewel een ontheffing voor vogels in de meeste gevallen niet kan worden afgegeven, geeft de Minister in haar besluit aan of de maatregelen voldoende zijn (positieve afwijzing).

Zorgplicht

In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen. Deze zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren niet mogen worden uitgevoerd. Wanneer dergelijke handelingen toch uitgevoerd moeten worden, moeten maatregelen, voor zover dit in redelijkheid kan, worden genomen om de nadelige gevolgen te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Er dient bijvoorbeeld zo gewerkt te worden dat dieren kunnen ontsnappen en het kan nodig zijn om soorten te verplaatsen (bijvoorbeeld planten en amfibieën). Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland.

Procedure ontheffingsaanvraag

Voor soorten van tabel 1 geldt een vrijstelling. U hoeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen, maar u moet wel de zorgplicht nakomen.

Voor soorten van tabel 2 geldt dat als u kunt werken volgens een goedgekeurde gedragscode er een vrijstelling geldt. U hoeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen, maar u moet uw activiteiten aantoonbaar uitvoeren zoals in de gedragscode staat. Tevens blijft de zorgplicht gelden.

Indien u niet kunt werken volgens een gedragscode, maar u kunt maatregelen nemen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen (zogenoemde mitigerende maatregelen), dan hoeft u ook geen ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen. Wilt u zeker weten of uw mitigerende maatregelen voldoende zijn, en er inderdaad geen ontheffing nodig is? Vraag dan een ontheffing aan om uw maatregelen goed te keuren.

Indien beschermde soorten van tabel 3 zijn aangetroffen in het plangebied, dan is mogelijk een ontheffingsaanvraag noodzakelijk. Net als voor tabel 2-soorten geldt dat als u maatregelen kunt nemen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen (zogenoemde mitigerende maatregelen), u geen ontheffing van de Flora- en faunawet hoeft aan te vragen. U kunt uw mitigatieplan voorleggen bij RVO.nl voor goedkeuring.

Voor soorten van bijlage IV van de Habitatrichtlijn (die ook onder de tabel 3-soorten van de Flora- en faunawet vallen) is het niet langer mogelijk ontheffing aan te vragen op grond van ruimtelijke ontwikkelingen. Dat zelfde geldt voor vogelsoorten. Zie bijlage 1 Flora- en faunawet voor een beschrijving van de te volgen procedure voor deze soorten.

Indien u geen mitigerende maatregelen kunt nemen, dan dient een ontheffing te worden aangevraagd bij RVO.nl van het ministerie van Economische Zaken. Voor de ontheffingsaanvraag is het noodzakelijk te weten welke soorten aanwezig zijn, zodat gerichte mitigerende maatregelen kunnen worden getroffen. RVO.nl zal, indien het akkoord is met het aangeleverde stappenplan waarin de aanpak voor mitigatie beschreven wordt, een zogenoemde 'verklaring van geen bedenkingen' (vvgb) afgeven. Daarmee zegt zij in feite dat een ontheffing niet noodzakelijk is wanneer men zich bij de uitvoering houdt aan het opgestelde stappenplan.

Wanneer gesloopt of gekapt wordt zonder vervolgonderzoek te laten plaatsvinden, en er blijken beschermde soorten aanwezig te zijn, dan wordt de Flora- en faunawet overtreden. Dit is een economisch delict waar boetes aan verbonden zijn.

Onderzoek naar vleermuizen duurt ongeveer 6 maanden. Indien het onderzoek over de winterperiode heen getrokken moet worden, kan het langer duren. Onderzoek naar andere soortgroepen kan vaak sneller (met 1 of 2 bezoeken) afgerond worden. De doorlooptijd van een ontheffingsaanvraag bij RVO.nl bedraagt doorgaans 6 weken tot 4 maanden.

Een vleermuisonderzoek is circa drie jaar geldig. Indien de werkzaamheden niet binnen drie jaar hebben plaatsgevonden, dan moet opnieuw onderzoek worden uitgevoerd.

Wabo

Vanaf 1 oktober 2010 is voor ruimtelijke ontwikkelingen de Wabo (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht) in werking getreden. Dit houdt in dat de benodigde vergunningen en ontheffingen, dus ook die ten aanzien van de Flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet, in de meeste gevallen via een omgevingsvergunning gaan lopen. De aanvraag voor de omgevingsvergunning wordt ingediend bij de betreffende gemeente en vervolgens door de gemeente ter beoordeling voorgelegd aan het Ministerie van Economische Zaken (voormalig Ministerie van EL&I). Het Ministerie van EZ geeft bij goedkeuring een vvgb (verklaring van geen bedenkingen) af. Deze vvgb vervangt de huidige ontheffing Flora- en faunawet.

De grootste veranderingen in het nieuwe systeem zijn dat:

1. het Ministerie van EZ geen direct contact meer met de aanvrager heeft;
2. de gemeente verantwoordelijk is voor toezicht en handhaving van de vvgb in de omgevingsvergunning.

Het doel van deze herstructurering is het versnellen en vergemakkelijken van de procedure.

Ecologische Hoofdstructuur

Hierna volgt een algemene beschrijving van de Ecologische Hoofdstructuur.

Algemeen Ecologische hoofdstructuur

De Nederlandse natuur staat steeds meer onder druk, bijvoorbeeld door huizenbouw, aanleg van wegen en industrie. Toch leeft bij veel Nederlanders de wens om natuurgebieden in de buurt te hebben. Natuur geeft rust en biedt ruimte voor recreatie.

De overheid heeft daarom extra geld uitgetrokken om de Nederlandse natuur te beschermen en verder te ontwikkelen. Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden ver-bonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt de Eco-logische Hoofdstructuur (EHS) van Nederland.

In de EHS liggen de twintig Nationale Parken die Nederland kent. Ze hebben gezamenlijk een oppervlakte van 123.000 ha. Ongeveer 45% van alle hectares EHS op het land is ook Natura 2000-gebied.

De term EHS werd in 1990 geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan (NBP) van het toenmalige ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV).

Netwerk van gebieden

De EHS is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waar-de verliezen. De EHS kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur.

De EHS bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, reservaten, natuurontwikkelingsgebieden en zogenaamde robuuste verbindingen;
- landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheergebieden);
- grote wateren (zoals de kustzone van de Noordzee, het IJsselmeer en de Waddenzee).

De EHS is een plan in uitvoering en moet in 2018 klaar zijn.

Natuurbeschermingswet 1998

Hierna volgt een algemene beschrijving van de Natuurbeschermingswet.

Algemeen Natuurbeschermingswet

Nederland kreeg in 1967 voor het eerst een Natuurbeschermingswet. Deze wet maakte het mogelijk om natuurgebieden en soorten te beschermen.

Op den duur voldeed de wet niet meer aan de eisen die internationale verdragen en Europese verordeningen stellen aan natuurbescherming. Daarom is in 1998 een nieuwe Natuurbeschermingswet gemaakt die alleen gericht is op gebiedsbescherming. De bescherming van soorten is geregeld in de Flora- en faunawet.

De Natuurbeschermingswet 1998 is op 1 oktober 2005 gewijzigd. Sindsdien zijn de bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn in de Natuurbeschermingswet verwerkt.

Beschermde gebieden

De volgende gebieden worden aangewezen en beschermd op grond van de Natuurbeschermingswet:

- Natura 2000-gebieden (Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden);
- beschermde natuurmonumenten;
- wetlands.

Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur, geldt een vergunningplicht.

Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden. Meestal verlenen de provincies de vergunningen, maar soms doet het Ministerie van Economische Zaken dit.

Bestaand gebruik

Op 1 februari 2009 is de wet opnieuw gewijzigd. De wijziging heeft betrekking op het zogenoemde 'bestaand gebruik'. Hieronder vallen activiteiten in en om beschermde Natura 2000-gebieden die al plaats hadden voordat een gebied als beschermd gebied is aangewezen. De wijziging is met name van belang voor provincies (als bevoegd gezag) en voor burgers en bedrijven met bestaand gebruik. De wijzigingen zijn gericht op:

- verbetering van de werking van de wet in de praktijk;
- verbetering van de aansluiting van de wet bij de Habitatrichtlijn.

Beschermde Natuurmonumenten

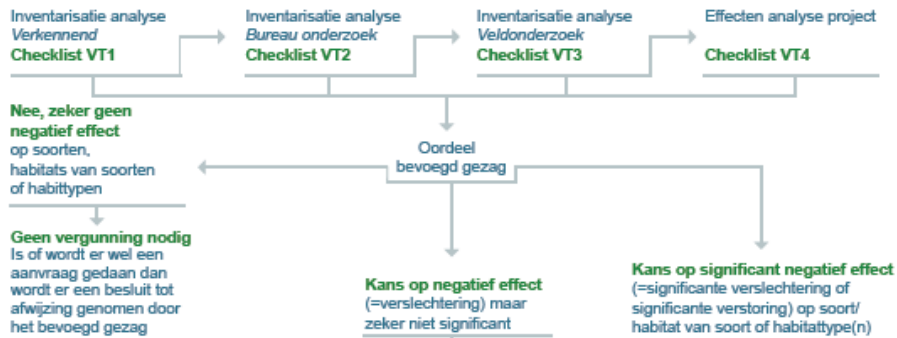
Met de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998 is in 2005 het verschil tussen Beschermde Monumenten en Staatsnatuurmonumenten vervallen: beide zijn nu Beschermde Natuurmonumenten.

Beschermde Natuurmonumenten die overlappen met Natura 2000-gebieden worden opgeheven en niet langer beschermd als beschermd natuurmonument. De natuurwaarden, waarvoor het natuurmonument was aangewezen, worden wel in de Natura 2000-aanwijzing opgenomen.

Het volgende schema toont de vergunningprocedure in het kader van de Natuurbeschermingswet.

VOORTOETS

INVENTARISATIE VOORTOETS: De voortoets is niet verplicht maar wel verstandig om uit te voeren. Alle fasen VT1 t/m VT4 kunnen onderdeel zijn van de voortoets.
Het kan ook zijn dat al na fase VT1 de effecten bekend zijn. Het bevoegd gezag moet die conclusie trekken.

HABITATTOETS

ADC-TOETS

